

1711 12/296 6/2 pignori data

Sammelbet!

D 1307

2

20.
DISSERTATIO HISTORICA,
DE
JUDÆO NON-
MORTALI,

Vulgo
Tom ewigen Juden/

Quam
ADJUVANTE DEO IMMORTALI,
CONSENSU

Amplissime Facultatis Philosophicæ,
Certaminis publici argumentum facient

PRÆSES
M. CHRISTOPHORVS
SCHULTZ,

Regiom. Pruss.

ET

RESPONDENS

MARTINUS Schmied/

Slavia Pomer.

SS. Theol. & Philos. Stud.

IN AUDITORIO PHILOSOPHORUM,

ob argumenti raritatem recusa.

REGIOMONTI, Anno MDCCXI.

DISSERTATIO HISTORICA

JUDEO NON
MORTALI

Yulgo
omnium eruditorum

ADIVANTIE DEO IMMORTALI

CONSENSU

Magistri Johannis Baptistae
Camerarii Universitatis Lipsicae

M. CHRISTOPHORVS
SCHNITZER

MARTINUS GEFMAYR

IN AUCTORIO PHILOSOPHORUM
LIPSIENSIS

ALGEMONT, 1784

S. I.

Maes humani casus sub incertæ sortis militant vexillo.
 Si nascitur infans, licet quis struat fallaces astrologorum
 domos, & inquirat, siene futurus dives an pauper? Sane
 an infirmus? doctus num indoctus? erunt omnia incerta,
 præter mortis eventum, qui certissimus. Illud est
 armorum mortis insigne: *Namini parco* refert Valer.
 Maxim. L. VII. c. II. de Anacharide, quod leges dixerit similes esse ar-
 neorum telis, in quibus infirmiora animalia hærent, valentiora perrum-
 pant. Lex illa mortis universalissima stringit debiles item ac fortes, hu-
 miles ac superbes:

Pallida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas,

Regumque turre,

inquit Horat. lib. I. Carm. Od. IV. Excogitarunt humanâ industriâ me-
 djum, quo famæ suæ æternitatis umbram conciliare solent eruditi. *Stu-*
diis tuis te nunc immerge alius, & produci memoriam aliquo scripto. Hoc
enim unum est in rebus humanis opus, cui nulla tempestas nocet, quod
nulla consumat vetustas, scribit Senec. de consol. ad Polyb. c. XXXVII.
 Hac de re sibi gratulatur Horatius verbis ornatis pariter ac copiosis:

Exegi monumentum ære perennius,

Regalique situ pyramidum altius:

Quod nec imber edax, aut aquilo impotens

Possit diruere, aut innumerabilia

Annorum series, & fuga temporum,

Non omnis moriar:

lib. III. Carm. Od. XXX. Interim & sapienti mors est: cui vel sit, nolite
 vacandum est. Ægyptii domos exiguas, sepulchra vero ædificarunt
 ampla. Hujus facti rationem dederunt, quod diu in sepulchris, breviter in
 domibus se commoratos esse sciant, ut tradit Cic. in Tuscul. Hanc
 mortis legem Seneca omnibus natis datam putat. *Ex illo die, quo homo*
primam lucem vidit, iter mortis ingressus est, accessitque fato propior:
Et illi ipsi, qui adolescentiæ adduntur anni, vita detrahuntur, de con-
 sol. ad Marc. c. XI. Chrysostomus Tom. III. Homil. de Fid. & Sp. S. latius
 adhuc illam extendit: *Non solum, inquit, qui vivunt, mortis sententia*
feriuntur, sed & illi, qui nati non sunt. Attamen Salvatorem nostrum
 A tempore

tempore passionis, privilegium, de non moriendo, concessisse Judæorum
alicui, tradunt varii. Quid veritatis relatio ista continet, ostendemus.

§. II.

Referunt nonnulli, fuisse tempore passionis Christi hominem natione ac genere Judæum, qui Hierosolymis fortunarum suarum habuerit sedem. Cum vero Salvator noster meritissimas ad montem Calvarie ductus, sub crucis pondere gemiscens, ad fores ejus quietis gratia subsistere voluerit, hominem illum nequissimum, bajulo huic dulcissimo affectum denegasse quietem, quin minis ac verberibus gressum citius continuare coegisse, adeo ut Dominus noster crucifigendus iratus huic dixerit nebuloni: Erit mihi tandem quies, tu vero nequitie gravissimas dabis poenas, qui ad extremum usque judicii diem hanc sentire non poteris. Hinc factum est, ut Judæus ille adhuc superstes, per totum terrarum orbem irrequietus oberrer. Ad tres redigi possunt classes, qui hujus Judæi mentionem fecerunt. Alii enim verissimam credunt esse historiam, sic ut ne minima de hac relatione sit habenda dubitatio. Primus, qui hujus sententiae tuetur partes, est Matthæus Paris. Fuit is Monachus, scripsit Historiam Anglicanam majorem, in qua satis proluxa de Judæo illo refert sequentibus: Archi-Episcopus quidam Armenia in Angham veniens, interrogatus de Josepho viro illò, de quo frequens sermo habetur inter homines, qui quando passus est Dominus (præsens fuit & locutus est cum eo, qui adhuc vivit in argumentum fidei Christianæ.) Si illum aliquando viderit, vel de eo quicquam audiverit. Respondit Archi-Episcopus, adferens rem gestam seriatim, & postea miles quidam Antiochenus de familia ejus, qui interpretes illius erat --- dixit lingua Gallica: Benè novit Dominus meus hominem illum, & paulo ante, quam iter arripere ad partes occidentis idem Joseph in Armenia comedit ad mensam Domini mei Archi-Episcopi, quem multoties viderat & audierat loquentem. Et postmodum interrogatus de rebus gestis inter Dominum Jesum Christum & eundem Joseph, respondit: Tempore passionis Jesu Christi, cum captus à Judæis in Prætorium adductus fuisset: ante Præsidem Pilatum, ut judicaretur ab ipso, accusantibus ipsum constanter Judæis, cum Pilatus nullam causam mortis in eò invenisset, dixit ad eos: accipite eum vos, & secundum legem vestram judicate ipsum; Sed tandem invalescentibus clamoribus Judæorum, Pilatus is dimisit Barrabam, ad petitionem illorum, & tradidit is Jesum, ut crucifigeretur.

Tran.

Transientibus autem Judæis extra prætorium, cum venisset ad ostium, et
 Cartaphilus prætorii ostiarius & Pontii Pilati, cum per Ostium exiret Je-
 sus, pepulit eum pugno contemptibiliter post tergum & irridens dixit
 Vade Jesu citius, vade, quid moraris? Et Jesus seculo oculo & vultu re-
 spiciens in eum dixit; Ego vado, & expectabis, donec veniam; juxta ver-
 bum Domini, expectat adhuc Cartaphilus ille - versatur in lachrymis &
 timore Domini, metuens semper, & suspectum habens adventum Jesu
 Christi in igne seculum judicaturi, ne ipsum in ultimo examine inveniat
 iratum, quem in passionem properantem irridens ad dignam provocavit
 ultionem. Veniunt ad eum multi de remotis mundi partibus, delectantes
 in ejus visione & confabulatione, quibus, si sint viri aventici, de rebus in-
 terrogatus breviter quaestiones solvit. Munera omnia respuit sibi oblata,
 victu moderato & vestitu contentus. In hoc semper ponit spem salutis
 suæ, quia ignorans deliquit, dicente Domino & orante: Pater ignosce il-
 lis, quia nesciunt, quid faciunt. fol. 339. 340. & 827. Hunc secutus autor
 Scripti anonymi, cujus titulus: *Relation oder kurzer Bericht von zweien
 Zeugen des Leidens unsers geliebten Heylandes Jesu Christi/derer einer
 ein Heide/der ander ein Jude ic.* Chryostomus Dudulæus in *relation. Ger-
 manic.* quam publici juris fecit Anno MDCXLV. Joh. Georg. Hadeck, pala-
 tinus olim Pastor. A. M DCLXXXI. aliquot pagellas typis subjici curavit
 hac inscriptione: *Nathanieli Christiano relation eines Wallbinders mit
 Nahmen Abasverus ein Jude/ welcher bey der Creuzigung des Herrn
 Christi gewesen/ und von da annoch herum und leben soll.* His addi pos-
 set testimonium ex antiquis manu scriptis, quod ipse legit & referi M.
 Johann. Sebastian. Witternacht in dissert. XIX. in locum Joh. c. XXI. v.
 22. pag. 405.

S. III.

Aliis suspecta videntur omnia. Hinc suspendendum judicium, nec
 certi aliquid determinare audent. Ita tensit olim Thomas Bartholinus
 de latere Christi aperto c. VII. *Fidem hujus amplioem ne quis feveris. ne
 te ad relationes hujus Suetris Polyropi amandem, qui nuperis annis ma-
 ximam Europæ partem emensus incerto solo, perenni adhuc vita fertur
 oberrare, aut ante ostium suum Hierosolymis a negata Christo sub
 crucis onere labenti quicuis, perpetuas luat penas inquire.* De cuius
 hominis veterani fide nihil ausim determinare, quanquam etiam in
 publica nonnullorum acta sit relatius, plusque fidei habeam narrationem

nam veritati, quam ipsius referentis. Vel enim monstrum sit hominis, vel spectrum inferorum, vel superum, apparitor, quod iudicium ad clariorum tribunal remitto, ne longius cause meae me provehat momentum. Eadem tradit Henricus Bangertus in Comment. de ortu, vita & excessu Antonii Coleri Jcti Lubecensis, cujus verba sunt sequentia: Si quod doctrina eximium, aut usu egregium se inter legendum offerret, non raro etiam si quid insolitum, aut rarum, in vita occurreret, ipse in rei memoriam in Commentarios suos studiose retuli, & quam plurimis, ut nunc unum adducam, die XIV. Januarii Anno MDCIII. adnotatum reliquit: Lubeca fuisse Judaeum illum immortalem, qui se Christi crucifixioni interfuisse affirmaverit; de quo Judaeo quid sentiendum sit, merito aliorum relinquo iudicio atque ad alia transeo. Hujus sententiae etiam est Johann. Claverus in Epitome Historiarum totius mundi pag. 759. & 760.

§. IV.

Alii tandem, quibus prima Sapientiae lex est: non temere credendum, relationem hanc apertam redolere fabulam dicunt. Hanc defendit opinionem Juris Caesar Balengerus in Historia sui temporis fol. 357. Fama datum id tenoris, Judaeum Christi temporibus aequalem mille jam & amplius annos toto terrarum orbe vagum & errorem sine cibo & potu pati, a Deo ejus poena damnatum, quod ex fece verperarum primus Christum crucifigendum, Barrabam latronem ab unca & crucis errore vindicandum exclamaverit, mox cum Christus onere crucis anhelans ad officium ejus, qui cerdo erat, interquiesceret, cum verbi acerbitate cum amandaverit, cui Christus: quia tantillum quietis mihi invides, quiescam, & tu irrequietus errabis, a c mox dislo ocyus recordem & vagum tota urbe errores suos ad hunc usque diem toto orbe continuare. Eum ipsum esse, qui visus fuerit, Amburgi Anno M DLXIV. Credat Judaeus Apella; Hominem id temporis cum Parisiis agerem, non vidi, nec de eo satis certis autoribus audivi. Huic subscribunt D. Johann. Conrad, Dannhauer in Dramat. S. five Christide Theat. II. Phantaf. I. In Christo Sophia pag. 439. Item in Laet. Cauech. part. V. concione LVII. pag. 1379. D. Aegidius Strauch. collegio privato Wittenbergae habito in Histor. Ecclesiast. iii. de immortalitate Judaeo. Item in Concionibus habitis Gedani Evangelicis Dominica Laetare fol. 442. D. Caspar Sagittarius in Harmonia Hist. pass. Jesu Christi part. II. pag. 725. Johann. Hein-

Henricus Hottingerus in *Hist. Ecclesiast. part. III. pag. 540.* Nicolaus Heldvaderts in *Sylva Chronologica circuli Baltici part. II. pag. 271.* Johann. Hornbeck, de convincendis *Judeis prolegom. §. V. M.* Johann. Sebastian. Witternacht *dissert. XIX.* Johann. Christophorus Rumetschius in *Schediasmate Historico-Thrologico pag. 97. M.* Gottfried Thilo in *Aletemate historico de immortali Judeo.* His addi meretur Rudolphus Bortoreus *Comment. histor. L. XI. pag. 305.* ubi mentem suam de *Judeo* illo his explicat verbis: *Vereor, ne quis nugarum anilium probro me afficiat, si quæ tota Europa narratur de Judeo coævo Servatoris Christi fabulam huic pagine inferam, nihil tamen vulgarius & nostratium vernacula, historia hoc profiteri non erubuit. Sic qui prius annales nostros scripserunt adspiculatores habeo --- cum non uno seculo in Hispania, in Italia, Germania v sum fuisse, atque agnitum hoc anno eum ipsum esse, qui visus Hamburgi Anno MDLXVI. Plura de eo vulgus comminiscitur, ut audax est ad rumores quos ego, ne quid inditum sit refero.*

§. V.

Ultimæ sententiæ veritas aliquot defendi potest rationibus, quarum potissima à silentio petitur historicorum. Sane Evangelistæ fideliter notaverunt ea, quæ circa Salvatoris nostri gesta sunt passionem, nec tamen verbo hujus Judæi mentionem fecerunt. Josephus qui propter fidele de Salvatore nostro testimonium magni faciendus, iridem nihil notavit. Eusebius Pamphilius, Episcopus Cæsariensis decem, Socrates septem, Theodoretus quinque, Sozomenus novem libris Historiam tradiderunt. Hi tanta religione, ne dicam superstitione notaverunt facta, ut etiam veris nonnunquam interposuerint falsa. Eusebii Historiam continere falso notavit Calpar Hedio cit. Abrahamo Sculteto in *Medull. Patr. part. III. pag. 6.* Sozomeni Historiam *Sedes Apostolica recipere recusat, quoniam multa in deliciis fuere fabulæ, sic ut illum Isaac Casaubonus exercitatione I. ad apparatus annal. Baronii numero XXV. autorem sine dubio vanissimum, sutilissimum, & tabulosissimum dicat Conf. Camerarius in e. XI. Job. p. 267.* D. Martin. Chemn. *Exam. Concil. Trid. f. 668. 686. 689.* D. Johann. Meisnerus de *persecut. Christ. §. XI. D.* Conrad. Hornejus *Compend. Hist. Eccl. L. L. c. I. p. 4. It. c. IX. pag. 43.* D. Pappus, in *Epist. Hist. Eccl. memb. I. pag. 31.* Nullibi tamen hujus Judæi apparent vestigia. Tota Patrum

ætas (quam Kekkermanus L. III. Syft. Logici c. VIII. ad tempora usque Augustini describit. Ivelus contra Hardingium, Mylius contra Aultricum quendam pontificium, ad tempora usque Gregorii durasse putant. D. Johann. Bechm. in Disput. Theolog. disp. I. numero LXXX. ad Seculum VII. post Christum natum deducit. Alii decem Secula tribuunt Patrum ætati, Gerh. Joh. Met. Theol. Stud. p. 281. ad Seculum XII. Patrum extendit sensum hunc nescivit Judæum. Cum ergo in tota antiquitate, nec vola uspiam tælet, nec vestigium, temerarium est, relationem hanc omnifundamento destitutam animo concipere. Certè hi Scriptores veteris ætatis, non omisissent, si scripsissent, scivissent omninò rem, si fuisset, vid. Melchior Canus. L. II. loc. comm. p. c. V.

§. VI.

Nec est, ut excipiant, fabulæ hujus Patroni, à silentio ad negationem vitiosè concludi: Res enim est magni momenti in toto Orbe unum oberrare hominem non mortalem. Quin ipse Mathæus Paris in Histor. fol. 827 illum inter mundi mirabilia refert. In hujusmodi verò rebus silentium, si ejus nulla subfit ratio, valet pro negatione. *Prima lex Historico dato est, ne quid falsi dicere audeat, deinde ne quid non audeat, ne qua suspicio gratis sit in scribendo, ne qua simultatis.* vid. Cicero de Orat. Polydor. Vergil. L. I. de Invent. Rer. XII. pag. 41. Huc refertur possunt illa Joh. Musæi de ratione argumentandi à testimonio Historicorum; *Autor probatus esse debet extra favorem & odium constitutus; & non perfunctorie nec incidenter, sed ex professo in Historia alicujus descriptione occupatus. Videtur insuper requiri, ut res, de cuius veritate disputatur, non sit vulgata & levis, sed magni momenti, quam nosse posteritatis multum interest, & quæ illo tempore, quo gesta est curvis, poterat immolescere.* Sic de donatione Constantini M. ab Historicorum silentio commentatiam esse insertur. *cum nulla silentii causa appareat.* Valere argumentum illud imprimis in Historicis à silentio ad negationem probavit Schokius in fabula Hamelensium part. III. c. I. pag. 178. Rupertus observ. in Synopsis Befoldiæ, XXI. I. p. 677. Famæ datum erat Sevulo secundo & sequentibus post N. C. Interpretes Græcos LXXII. singulos in peculiari cellula inclusos Scripturæ reliquissæ editionem Græcæ. Contra hos Hieronymus calamum strinxit, inferendo à silentio Historiæ antiqæ ad negationem: *Nescio, quis primus autor septuaginta cellulis suo mendacio exstruxerit, quibus divisi eadem scripturæ veritate*

eum Ariftans ejuſdem Piolomai ſtreptomene & multa poſt tempoꝛa Joſephũ
ambulante reuenerit, ſed una Baſilica congregatos contuliſſe ſcribant. Praef. in
Pentatevch. Hunc ſecuti Malus praef. in *Giacam* edition. Joſua. Tite-
mannus prolog. apolog. pro editione vulgata. Bellarm. lib. II. de Verbo
Dei. c. VI. Hottingerus qui in theſauro philog. lib. I. c. III. quaſt. XIII.
pag. 348. cellulas à fabuloſis Thalmudiftis extructas eſſe ſcribit. Confer.
Sixtinus Amama in *Ami barbaro biblico* lib. I. fol. 1. Gerhard. in *Exeg.*
Loc. Theol. §. 507. Item *Confſſion. Cathol. lib. II. ſpeciali parti. I. art. I.*
c. II. pag. 128. Daniel Chamier, *Panſtratia Cathol. Tom. I. fol. 46a.*
& ſeqq.

§. VII.

Antiquis temporibus adeo inuſitatum non erat, rebus fictis Chriſtia-
nam doctrinam inſinuaſe, ac interdum confirmare. Julianus Apoſtata
Scholas claudi juſſit, ne fortè Chriſtianis imbuti principis, Ethnico furori
reſiſtere valerent, prout teſtatur Ruſſinus *L. I. H. E. c. XXXII.* Socrates
lib. III. c. XIX. Sozomenus *L. V. c. XVII.* Apollinarii autem Pater &
ſilius, huic malo ſuccurrere laborarunt, carminibus ſanctam exhibendo
Scripturam. Pater enim omnem Hebraeorum hiftoriam ad Saulem us-
que Heroico carmine conſcripſit, & Comœdias ac tragœdias ad Poetarum
Græcorum imitationem composuit, vid. *Micral. Syn. H. E. lib. II. Sect.*
II. p. 442. Filius ex N. T. Evangelia & Scripta Apoſtolorum in dia-
logorum Platoniorum coegit formam, teſte Socrate in *H. E.* Hi Poe-
tarum more veris inſeruerunt ficta, adeo ut hinc etiam adſcribi ſoleat in-
uentio de Chriſtophoro M. cujus explicationem tradunt ſequentem: Ac ſi
Chriſtophorus ille denotet Eccleſia Praeconem, qui magnus eſſe debet ac
grandi corpore, h. e. magnanimus, perinde ac fortis. Geſtare puerum h. e.
Saluatoris noſtri circumferre doctrinam. Deſcribi ac delineari conſuevit
in medijs aquis, ubi ſimul ingentes belluæ ipſi inſidias ſtruunt; quo pe-
ricula Sacerdotum ac Eccleſiaſtes indicarunt; Panis, quem in pera ſe-
cum circumfert, ſpeciale Dei ac certiffimam erga concionatores deno-
tat providentiam. Senex, qui in littore cum lychno præcedens pingitur,
Scripturam S. adumbrare debet, qua lumine proprio concinatoribus ju-
ſtam aperit viam. vid. Nicol. Selnecc. *part. III exam. ordinand. de lege*
moral. pag. 30. Illa tamen tempora tanta infeſta eſt barbaries, ut ficta
à veris non dignoſcere didicerint. Verè talem exiſtiſſe martyrem putat
Serarius *Lian. II. pag. 84.* Bouldoens *L. I. de Eccleſia ante legem c. IX.*

pag.

pag. 53. Christophori hujus dentem molarem, qui pugno major fuit, se vidisse testatur Ludovicus Vives ad Augustini L. XV. de Civitate Dei c. IX. Jacob, Biderman, L. I. Epigramm, LXXIX, sequenti huic parentat carmine:

*Limina Christophorus stellata viderat aula
Grandior; ad vastam limina parva domum
(Nam brevis angustos ardebat janua postes
Nec similis Magni porta Gigantis erat)
Territus ergo, Poli caperet me regia, dixit;
Janua mensura si feret apta mea.
Utiendum ingenio est; humerotenus altior exsso,
Perque humiles cervix, non subit alta fores.
Iste aliquis, strilloque caput divellite ferro,
Vertice transiri porta minore potest.
Protinus excelsa caput à cervice refectum est;
Magnaque Christophorus jam minor astra subit.
Ingenium in multo quid queris turba cerebro?
Plus sapit abjecto Christophorus cerebro.*

§. VIII.

In hunc usque diem Christophorus ille martyr fuisse creditur, cujus auxilium Pontificii sequentibus implorare parati: O Gloriosa Martyr Christophore, sis memor nostri ad Deum omni hora, & tuere sine mora, corpus sensum & honorem conserva, qui caelostrem meruisti hic portare, intra alas ultra mare, nos per tantam dignitatem, fac vitare pravitatem, amare corde toto Deum vere laude, voto, precum cunctis mundanis istis, & ut post mundi hujus tristis blandimenta, te praesente perducamur ad caeli regnum. vid. Chemnit, Exam. Concil. Trident. de invocat. Sancti, fol. 582. Citari merentur verba Apologiae August. Confess. ex articulo IX, de invocatione Sanctorum in lib. Symb. pag. 230. Christophorum pinxit aliquis vir prudens, si significaret per allegoriam, magnum oportere robur animi esse in his, qui ferrent Christum; hoc est, qui docerent Evangelium, aut confisterentur, quia necesse fuit subire maxima pericula. Deinde solidi Monachi apud pulpum docuerunt invocare Christophorum quasi talis polyphemus aliquando extitisset, hinc ex Pontificiis aliqui nobiscum sentire coguntur. Vula Vincentius inquit: Dubium enim est picturam hanc a S. Patribus

in hunc usum propriè excoꝑiatum, ut Euangeli præconem adumbret,
qui dum Christum extollit, & circumfert visendum, cognoscendumque
omnibus, periclitatur in procellis & fluctibus, huius mundi, sustentatus
tamen spe jucundissimorum fructuum imposterum, & vel post hanc vi-
tam suscipiendorum quos baculus superno virens & florens promittit.
L. III. de ratione Studii Theol. c. VII. Confer. Baronius in Martyr.
XXV. Julii Becanus lib. de invocatione Sanctorum pag. 113. Georgius
eques armatus pingi solet, quem prout pictores penicillo, ita calamo
descripsit Joh. Baptista Mantuanus in Georgio. Verè sanctum fuisse
hunc Georgium testatur Laurentius Surius tom. II. mense April. pag.
798. Serarius Lit. II p. 20. Extat epigramma Verantii Fortuniani de Ba-
siliica in Anglia, in quo de ejus martyrio (cit. Baron.) sequentes legun-
tur *Carcere, cædes sit, vinellu: fame, frigore, flammis,* (tur verius:
Confessus Christum duxit ad astra caput.

Qui virtute potens, orientis in arce sepultus

Ecce sub occiduo cardine præbet opem.

Idem à pontificiis his colitur verbis: Hic nos salvet à peccatis, ut in caelo
cum beatis possimus quiescere; Hinc Petrus Paulus Vergerius in Concil.
Trident. cum traditionem hanc de Georgio non per omnia approba-
re vellet, in discrimen dignitatis, imo vitæ ac capitis adductus fuit; te-
ste Chomn. l. c. fol. 575. a. Conf. Joh. Sleidan. Comment. de Stat. Relig.
L. XXI. pag. 651. Micraël. H. E. L. III. Sect. II. Qu. XXIV. & XXVI. It.
Qu. XLVIII. pag. 787. D. Gerh. Tom. VI. de Magistr. Polit. §. 205. Atta-
men quasunque crepent minas, quibuscunque sæviant fulminibus, si-
ne dubio hic Georgius in rerum natura nunquam fuit, adeo ut Gelasi-
us dist. XV. fabulam hanc hæreticis tribuat inventoribus. Vid. Melchi-
or Canus Loc. Com. lib. II. c. VI. Baronius, qui aliis in traditionibus hu-
jusmodi censendis adeo religiosus esse non solet, hunc tamen Georgi-
um nunquam vixisse credit. *Pictura illa S. Georgii, quæ effigitur eques
armatus, qui hasta cuspide draconem interficit, juxta quem etiam virgo
posita, manus supplices tendens implorat auxilium, Symboli potius, quam
aliquis historie opinor esse expressam imaginem. In nulli enim, quæ recentis-
simus Gregorii actus antiquus, quæquam ejusmodi legitur, sed à Jacobo
de Voragine absque aliqua majorum auctoritate, ea ad historiam refe-
runtur, quæ potius typum expriment, in Martyr. Rom. April. XXIII.
Cum eo sentit Alcasar ad s. VII. Apoc. pag. 444. Conf. Andrea Riveti*

Jesuita vapulans cap. VII. m. XX. XXI. pag. 128. Joh. Reinoldi de Ecclesia Romana Idololatria c. V. Sæcl. XXII. Simili ferè modo videtur Judæus ille fictus non mortalis ad Christianam religionem confirmandam, prout Christophorus & Georgius. Hæc de causa D. Danhauer in Dramat. Sacr. Theat. II, (ubi phantasmata fictarum personarum introducit) in eadem scena sinit Christophorum M. Georgium & Judæum immortalem.

S. IX.

Ulterius falsitatis argumentum esse solet, si autores diversi, cum eandem describunt rem, sibi non consent. Quemadmodum testimonia illa, quæ Judæi adversus Salvatorem nostrum conquiverunt, parum æstimantur inde, quod non conveniunt inter se Marci XIV, v. 56. Imo pro nullo habentur testimonio Matth. XXVI. v. 59. Discordiam varietatemq; historicorum mendacii notam dicit Paulus Diaconus *lib. IV. miscel. c. II. & XIII. Julius Capitol. in maxim. & Balbin. c. XV.* De Judæo autem immortalis tot diversæ sententiæ, & tot contradictiones occurrunt, ut exinde optimo jure suspecta habeatur illa relatio. Matthæus Paris, cumque eo Cluverus & alii scribunt, hominem hunc, ante Baptistum Cartaphilum, postquam vero ac Anania baptisatus, Josephum appellatum fuisse. Botoreus in historia nomen hoc fuisse refert Gregorii. Libavius in praxi Alchimie eundem Buttadæum appellat. Chrysofomus Dudulæus ex relatione Pauli ab Eizen Ahasverum vocat, Svatorem se fuisse dixit Hamburgi ac Numburgi, adeo ut fortunarum suarum sedem non procul à porta in civitate Jerusalem habuerit, referente Paulo ab Eizen, Chrysofomo Dudulæo, Nicolao Helvadero &c. Paris vero & Cluverus eum janitorem fuisse Pilati tradunt, Rudolphus Botoreus ac Bulengerus cerdonem dicunt. Hinc ille Judæum hunc, Salvatorem nostrum abegisse de taberna sua, forma sive formula calcei, hi vero pugno scribunt, Numburgi nec stare nec sedere potuit, adeo ut durante concione in templo modo antorsum modo retrorsum iverit: Dixit ibidem, quod hæctenus nec noctu nec die quieverit, sed sine cibo ac potu, absque somno & quiete miraculosè tot secula conservatus fuerit. In Armenia autem non solum stare sed & sedere, imo aliquoties cibum capere potuit, cum Episcopo Armenia prout Paris notavit, Hamburgi & in Armenia munera sibi oblata contempsit, nec ultra duos accepit obulos, ex quibus illico elemosynas fecit, vid. Dudulæus ac Parisius. Numburgi autem à mercatoribus amplissimis ornatus est muneribus.

S. X.

Et quis tandem crederet, Salvatorem nostrum amantissimum, qui ad miraculum usque patienter tulit sputum, colaphos, verba, flagella & ipsum crucis supplicium, limites hujus virtutis circa miscellum hunc Judæum transgressum esse? Tanta sane ejus fuit patientia, ut latroni in cruce conversionis fuerit occasio. Hic enim citra dubium de Christi miraculis varia audiverat, quæ tamen parum curavit. In cruce videbat Dominum non miracula edentem, sed opprobria injusta patientem, tunc dixit: Nos quidem justè, hic vero quid mali fecit? Luc. XXIII.

v. 41. Cum injurias & maledicta susceperet, derisus & contemptus, malignam illam, & longo usu obduratam latronis mentem immutare valuit. In crucis jam constituto doloribus Salvatore nostro Principes Sacerdotum cum Scribis & Senioribus illudentes dicebant: Si Rex Israel est, descendat hinc de cruce, & credimus illi Matth. XXVII.

v. 42. Querat aliquis, cur non descenderit? Siquidem viri Primates, huic miraculo se credituros promiserint: Respondet Augustinus tract. XXXVII. in Joh. circa finem: *Qui patientiam docebat, ideo potentiam differebat. Si enim quasi commotus ad eorum verba descendisset, victus convitiarum dolore existimaretur. Nam quid magnum ei fuit de cruce descendere, qui potuit resurgere de Sepulchro?* Hinc Tertullianus jure invehitur adversus Phariseorum Principes, quod innocentiam Salvatoris Domini nostri videntes, tot opprobria, & dolores, & cruciatus tanta patientia ferentem, non crediderint in Deum lib. de Patientia c. III. Qui flagellationes, coronam spinæ, quos universus Dæmonum grex excogitare valuit cruciatus, absque minis tulit, & hujus malitia Sutoris conluti, injurias præsentis animo suscipere paratus fuisset. *Is convitiis affectus non vicissim convitiabatur, cum malis afficeretur non minabatur, sed committebat causam eam ei, qui justè judicat* I. Petr. II. v. 23. Id quid certum, ingentem fuisse ligni molem, cui vir maturæ ætatis erat affigendus; Item Sacratorem nostrum viribus fractum, lento incessisse gradu; verum Judæi & milites ad supplicii executionem constituti, minis ac verberibus hajulo afflictissimo in via molesti esse nolebant, quin potius de sublevando onere cogitaverint. Cum enim ita confectus doloribus, tum ex agonia in horto, tum ex verberibus, vexationibus, & flagris ministrorum ei illudentium tum ex continuis vigiliis, ex flagellatione, & coronæ tandem spinæ violenta impositione, adeo ut oneri crucis ferendo vix par vi-

deretur, imposerunt Simoni Cyrenæo Christi crucem Matth. XXVII.
v. 32. Marc. XV. v. 21. Luc. XXIII. v. 26. Non ut viribus exhausto benefacerent, sed ne forte Salvator, quem severioribus suppliciis servatum volebant, sub crucis onere expiret ac emoriatur. Hinc constat, relationis huius auctore, sibi de simplicitate vulgi ludos facere, ac ferè jam demeritam figmentis fallere voluisse. Credimus ergo commentum hoc inane inter aniles illas fabulas, quas vetula, dum sulum digitis torquent, ad lucernam inter juvenculas narrare solent, esse numerandum.

§. XI.

Thesi probata ordo postulat, ut anthithesin experiamur. Qui se huius vexillis stipendia faciunt, defendere nituntur Judæum memoratum vixisse olim, & nostris adhuc superesse temporibus. Chylothomus Daudæus in Relation. Germ. & ex eo Joh. Georg. Heidek. sequentibus rem tradunt & probant: Es hat Paulus von Eitzen der Heiligen Schrift Doctor, wahrhafftig zu seyn für ehtlichen Jahren erzehlet, als er in seiner Jugend zu Wittenberg studiret und im Winter an MDLXXIV. heim zu seinen Eltern gen Hamburg geteiset / habe er den nehesten Sonntag in der Kirchen unter der Predigt einen langen Mann, welcher eine lange Person / mit längen über die Schultern gehangenen Haaren gegen der Eangel über Barfuß geseheu, welcher mit solcher Andacht die Predigt angehöret, daß wen der Nahme Jesus genennet wurd / sich höchst und demütigst geneiget / an seine Brust inniglich geschlagē und geseuffhet. Er aber hat keine andere Kleidung gehabt in solchem harten und kalten Winter, als ein armer Bettler. Nun hat gleichwol vorgemehter Doctor nach gehaltenr Predigt fleißig nachgefraget / an welchem Ort der Mann anzutreffen sey, und nachdem er solches erforschet / hat er sich bey ihm gar eigendlich erkundiget / woher er wäre / und wie lang er sich im Winter auffgehalten / darauff hat er nun bescheidentlich geantwortet und gesaget: Er sey ein gebohrner Jude von Jerusalem gebürtig / mit Nahmen heisse er Ahasverus, seines Handwercks ein Schumacher daselbst / auch bey der Creuzigung Christi / und seine Tode damahls persöhnlich gewesen / und also von der Zeit hero lebendig geblieben. Was nun Gott mit ihm vorhabe / daß er in diesem elenden Leben so herum wandern / und ihn so elendiglich anschauen lasse / könnte er nichts anders gedencke / Gott wolle an ihn vielleicht biß an den jüngste Tag wie

Wider die Jüden einen lebendigen Zeugen / dadurch die Ungläubigen
und Gottlosen alle / welche sich zwar Christen nennen / des Sterbens
Christi zu erinnern und sie zur Buße möchte befehret werde. Seines
theils möchte er wol leiden / daß ihn Gott aus diesem schönen Leben
und Jammerthal in den Himmel abfortere. His addi potest Antonius
Colerus, qui Judæum hunc immortalem Lubeca suo tempore fuisse
testatur prout verba Henrici Bangerti §. III. citata ostendunt.

§. XII.

Ex his, quæ viam aliquam inferendi habere videntur, sunt: (1) Quod
D. Paulus ab Eizen cum Judæo illo fuerit locutus. (2) Quod homo ille
se immortalam circumvagantem Judæum dixerit. Verum ex mente
Chryostomi illa valent non in statu, sed in ampliatione. Non enim
Theologiæ Doctor, sed juvenis, qui postea summos consecutus hono-
res, vidit hominem statura magnum, crinibus per humeros diffusis, di-
scalcearum; *Juvenes autem creduli sunt, quia nondum in multis decepti;*
inquit Aristor. II. Rhetor. c. XII. Nec etiam Paulus ab Eizen illa retulic
Chryostomo Dudulæo, qui aliquot annos post illum vixit, sed forte
rumori ac famæ inconstanti fidem habuit. *Fama quodammodo videtur
veritatem prospicere & audire; quam ob causam sæpenumero fallit, & tum
ad gratiam blanditur, tum etiam medacia spargit;* juxta Elianum L. I.
Hinc bene Virgilius L. IV. Æneid. v. 175.

Fama malum quò non aliud velocius ullum

Mobilitate viget, viresque acquirit eundo.

Parva metu primò, mox sese attollit in auras,

Ingrrediturque solo, & caput inter nubila condit.

Habuit enim is disputationem in augur. em Wittenbergæ de discrimi-
ne veræ Ecclesiæ Dei & aliorum humanum, sub præsidio Philippi Me-
lancthonis Anno MDLVI. d. XVIII. Maji. Ergo ille Paulus ab Eizen
Anno MDLXXIV. ulterius juvenis non fuit; Anno LX. ejusdem seculi
Commentarium in Genesim et D. Theol. & Superint. publici juris fecit.
Ad Coleri testimonium Resp. privatum aliquid esse documentum, ad
rem tanti momenti probandam plane ineptum; Imprimis cum nulla
addita sit circumstantia, quæ relationi ex parte fidem conciliare queat.
Vix credibile immortalem hunc Judæum Hamburgi ac Lubeca fuisse,
adeo ut nemo præter Paulum ab Eizen & Antonium Colerum ejus ha-
buerit notitiam, Et licet omnia bene se haberent, vix tamen aliquis ar-

B 3

gumentis

gumenti hujus probaret consequentiam; Quia homo ille à Dudalzo
descriptus se immortalem esse dixit, ergo revera talis fuit. Si illa vale-
ret ratio, quid fiet de falsis Salvatoris testibus, Benchoabus multis arci-
bus in Judza occupatis per XXX. annos Messia sibi tribuit nomen, à
suis tandem occisus, de quo conf. Micræl. *H. E. Lib. II. Sect. I. quest.*
XXXV. Origenes *lib. I. contra Celsum* narrat, quod Dositæus Samaritanus
post Christum natum se Messiam esse dixerit, De Thèuda refert Luc-
cas in actis Apostolor. quod se aliquid magni esse aliis persuadere labo-
raverit, adeo circiter CCCC homines in suas traxerit partes, qui tan-
dem occisus e. V. v. 36. Præstigiatores hunc Josephus appellat, cujus cap-
ut abscissum Hierosolymas est portatum lib. XX. Antiquitatum c. II.

S. XIII.

De Simone Mago in Actis c. VIII. v. 19. legitur, quod artibus magicis
hanc sibi conciliaverit auctoritatem, ut omnes ferè homines illum tan-
quam Magnam Dei virtutem observaverint. De eo refert Tertullia-
nus Just. Martyr, Irenæus & Eusebius, quod illi Romæ statua fuerit po-
sita, hac inscriptione: Simoni Deo Sancto vid. Camerarius tom. I. ope-
rum in horis luccivis pag. 327. Putant tamen nonnulli, statuam hanc
non fuisse erectam Simoni Mago, sed Deo illi Sabinorum antiquissi-
mo, qui Semo Sancus Fidius dictus; Cum Romæ in Tyberis Insula anno
Christi MD XXIV. lapis fuerit effusus hac in scriptione: Semoni, San-
co, Deo, Fidio, Sacrum. Hujus Dei mentionem fecerunt Livius *Lib.*
VIII. Ovidius *lib. VI. Fastor.* Dionysius Halicarnassæus *Lib. IV.* Augusti-
nus *de Civit. Dei.* Confer. Micræl. *loc. cit. p. 287.* Gregorius Turonensis
lib. XI. Historiæ. VI. narrat de quodam Burdegalensi Desiderio, quod is
magica arte hominibus imposuerit, seque Christum esse mira abtinea-
tia (quam tamen ingluvie clam abundè compensavit) confirmare vo-
luerit, qui tandem dolo cognito urbe eiectus est. Huc referri potest
David Georgius, qui circa annum MDXXVII. se Christum esse docuit.
Tradidit is Scripturam S. esse imperfectam, suam tamen doctrinam ad
hominis salutem esse sufficientem; Se mundum judicaturum, immorta-
lem imo, ipso Christo esse præstantiorem, cum etiam peccatum in Spi-
ritum S. remittere se posse gloriatus sit, Thuan. *lib. XX.* Nostro Seculo
Quakerorum Princeps James Naylor Dei affectavit titulum, is enim
anno MDCLVI. d. 24. Octobr. una cum Timotheo Wedlock oppidum
Bristol ingressus, cui duæ mulieres equum ducebant canentes; Sanctus,
San-

Sanctus, Sanctus est Deus Israel. Cum vero idem & septem ejus discipuli in carcerem ducerentur, Prophetam se à Deo missum, agnum Dei, & unigenitum Dei filium dixit, vid. Theodor. Rhay in *confusa confessione Tremensium seu Quakerorum c. III. p. 23.* Examen & criminalis executio reperitur in libro cui titulus: *Quaker Jesus*, Confer, Lassenius *von der Quaker Sect.* Daniel Hartnaccius *continuat. Micrael*, alium nominat ex Quakerorum Secta Gylpin de Kendal qui simili modo Deum se esse mentitus est. Is enim anno MDCLIII, Mense Majo *raspiu quodam per plateas discurrens, tandem ante fores musici cujusdam constitit, & aperiri eas sibi petiit, eo quod Christus adesset. Intrmissus autem veluti tabidus & mente captus musica quadam instrumenta corripit fidibus, sed minime ad artis præscriptum canere & tandem saltare incipit. Rogatus causam, & quid sibi gestulationes illa velint? respondit, se quidem musica minime omnium delictari, sed spiritum sibi modo significasse, quod simile gaudium sit in celo super conversione peccatoris pag. 1058.* Si vero facile quis his confessionibus non movetur, quomodo ergo homo ille, qui se Judæum dixit immortalem illico fidem facere potuit?

§. XIV.

Verum sine dubio excipient, scivisse tamen hunc hominem exacte passionis Christi circumstantias, de ejus resurrectione, & iis qui cum Christo resurrexerunt, & Sanctorum venerunt civitatem. Ulterius narravit varia de Apostolis, ejusque discipulis, de Rerum publicarum mutationibus; Variis etiam usus est linguis in Germania germanica, in Gallia gallica, in Hispania hispanica est locutus lingua, adeo ut quasi his confirmaverit illa, quæ retulit de ejus conditione. Vixit præterea piæ ac religiosè prout de illo Paris. loc. cit. refert. Sed respondemus hanc objectionem petere principium. An enim unquam talis homo fuerit, qui immortalem se dixit Judæum, omnibus illis circumstantiis, quemadmodum referri solet, illud est, de quo dubitamus. Et licet concedatur, fuisse aliquando talem, qui nonnulla de Salvatoris nostri morte recensere valuerit Judæum; Vel enim illa, quæ protulit, scripta sunt in verbo Dei, vel in Historia antiqua, vel minus. Si prius, inde petere potuit, quæ recensuit. Si posterius, dubium adhuc erit, num vera sint illa, quæ dixit. Fuissent enim illa, quæ præter Scripturam sacram retulit, vel de fide, & se omnino falsa. *Nobis enim curiositate opus non est, nisi Jesum Christum, nec inquisitione post Evangelium, cum enim credimus, nihil desideramus ultra*

credere, quia hoc primum credimus non esse quod ultra credere debeamus, sunt verba Tertulliani de præscript. adversus Hæret. c. VIII. pag. 101. edit. Commel. anno MDCVIII. Conf. Chrylost. Homil. XLIX. operis imperfecti; *Quid si diversa à Scripturis fabulare vultis, cur nobiscum concertatis, qui neque loqui, neque audire sustinemus, quod extraneum sit ab istis*, scribit Athanasius epist. de incarnat. Christi contra Apollinarianum tom. I. fol. 484. Vel de moribus, ut quæ ad historiam spectant, tunc probandum restaret, illa non reperiri in ullo historico; & non esse figmentum ejus qui dicit, Ad linguarum usum diversum respondetur, in omni seculo fuisse homines, qui linguarum dono fuere instructi; nemo tamen hos pro mundi miraculis habuit, multo minus pro non mortalibus. Fuit hic Regiomonti anno MCXXXVI. homo nequissimus, qui se summum Deum mentiebatur esse, hinc talem sibi composuit honoris montem: *Wir Johann Albrecht Adelgreiff/Syrdos Amada Canara, Kkai, Schmakallatu, Elioris, Ueber, Erzt, Hoherpriester, Kayser und des Heiligen Göttlichen Reichs König, der ganzen Welt Friede, Fürst, Richter der Lebendigen und der Todten / GOTT und der Vater in welches Herrlichkeit EHRE UND GOTT kommen soll zum Jüngsten Gericht / HERR aller Herren und König aller Könige.* Hos titulos variis enisus confirmare miraculis, linguis variis usus, Hebraica, Græcâ, Latinâ, Polonicâ, Litvanicâ, Curonicâ, Bohemicâ, & Germanicâ. Dignam vero impostor ille consecutus est mercedem, dum die XI. Octobr. decollatus, at ejus cadaver igne consumptum fuit. De illo legi potest Theatrum Europæum Tom. III. pag. 720. Elias Pratorius im Spiegel der Mißbräuche. M. Christoph. Hartknoch, H. E. Prussia p. 588.

§. XV.

Hæret tamen adhuc seropulus, Objiçiant quippe vixisse hunc piè ac honestè, adeo ut judicii diem semper expectaverit, victu moderato & vestitu contentus, omnes divitias & munera sibi oblata contempserit, prout de illo scribit Paris loc. cit. Verum & is facili negotio eximitur. Vixerunt olim Gentiles, Judæi & alii satis honestè ac religiosè, & adhuc vivunt. Fuit superiori seculo aliquis Agyrta, qui se Johannem Evangelistam esse mentitus est. Vixit is procul dubio religiosè ac piè alias nec vulgo satis credulo fidem facere potuisset. Attamen Toloz in Hispania est combustus, de quo Gisbertus Voëtius disput. Select.

Select. pert. I. pag. 1446. Divitias ac opes contempserunt varii. Inter alios nominamus Joachimum Fortium Ringelbergium, cujus verba sequentia citat Melchior Adami in vitis Philosophorum pag. 48. *Es sum ingenio, semper fui, & semper ero, ut summam inopiam quam summæ opes malim, metuerem enim ne perniciofa esca mentem occuparet meam, ne t. am vilis metalli cura studia dulcissima impediret. Mediocre modum ad vitam tuendam necessarium esse non pernego, nec aurum contemno, sed magnas opes quæ mentem à literis abducere queant. Ferè fit ut bona animi, corporis mala, rursusque corporis bona, animi mala sunt. Nihil sanè rariùs, nihilque magis arduum puto, quam hominem esse, & eruditum & divitem; Nihil ergo Judæus hic immortalis peculiare retinet quo relationi veritatem conciliare poterit.*

§. XVI.

Uterius Johann. Georg. Hadck, cum aliis sufficienter fabulam hanc defendi posse putant, exinde, quod Johannes e. XX. v. 30. dicat: *Multa etiam alia edidit signa Jesus in discipulorum suorum conspectu que non sunt scripta in libro. Item e. XXI. v. 25. Sunt autem & alia multa que fecit Jesus, que si scribantur sigillatim, ne quidem mundum ipsum opinor capturum, eos, qui scriberentur libros. Sed quid illa ad Judæum immortalem? Hic medius terminus Syllogismum vitiosissimum ex puris conficeret particularibus; Aliqua miracula, quæ Deus fecit, non sunt scripta. Traditio de Judæo immortali, est aliquod miraculum, Ergo. Similis est collectio, ac si quis inferret: Aliquis homo est, immortalis, nempe ex mente Parisii, Dudulæus est aliquis homo. Ergo est ille immortalis Judæus, cui tantopere patrocinator. Hoc modo commentitiæ qualibet fabellæ pro divinis haberentur miraculis. Et sanè si Evangelistæ ex illorum sententiâ, & alij antiquissimi historici, de Judæo immortali studio nihil notaverunt, quis hanc licentiam dedit Dudulæo & aliis, ut illa Scriptis traderent? Cum Christus ipse tacuerit ea, quis nostrum dicat: illa vel illa sunt. Aut si dicere audeat, unde probabit? Quis enim est tam vanus, aut temerarius, qui cum dixerit etiam verba, quibus voluerit, & qua voluerit, sine ullo testimonio divino affirmat ea esse, quæ tunc Dominus dicere voluit; Scribit egregie Augustinus tractat. XVI. in Johann. Multa esse facta, quæ tamen non sunt scripta, certum quidem est, sed exinde colligere; Ergo hoc vel illud factum & non-*

lectis.

Scriptum, citra crimen fallaciae consequentis non licet : A non distributo enim ad distributum, non valet consequentia,

§. XVII.

Porro obijciunt nonnulli non penitus vanam esse sententiam, quam multi populi celebrant ex Hesiod. *lib. I. operum & dierum v. 762.* & Aristotele *VII. Ethicorum c. XIII.* Famam temere nasci non solum, juxta Cic. *lib. II. ad Heren.* De Judæo immortalis plurimi, ac præclari testantur historici, antiqui pariter ac neoterici. Ex antiquis Mathæus Parisius, qui teste Antonio Possevino seculo XIV. post natum Christum, vel potius juxta calculum Vossii tract. II. de Histor. Græc. & lat. seculo XII. anno MCCXLII. vixit. Nec est quod de ejus aliquis dubitet sinceritate, cum à Flacio Illyrico, Stratemanno, & aliis inter veritatis testes si relatus. Johannes Cluverus in Academia Sorana Professor Regius, vir de Historia meritisimus, prout in aliis sic & in relatione præsentis Parisii confirmat sententiam. His addi possunt varii in antecedentibus nominati. Verum responderetur, potentissimam quidem esse probationem, si ostendi queat omnes in quod dicimus consentire, juxta Aristotel. *lib. Eodem, c. VI.* & Senec. *epist. CXVI.* Non tamen quicquid unus aut alter affirmat, instar Evangelii est recipiendum, Ad Ciceronis verba responderetur ex Cicer. *loc. cit.* *Non facile debere credi rumoribus.* Parisius in aliis Historicis non contemnendus, attamen interdum, bonus dormitat Homerus : *Vix ullum reperiri Historicum etiam si soli querendus tradatur, in quo non labecula aliqua deprehendi queat,* inquit Nicodem Fritschlin. *Method. Hist. pag. 83.* Conf. Kirchmayer in *historia Hamelensium* *Quidam vero creduli, quidam negligentes, quibusdam mendacium obrepit, quibusdam placet, illi non evitant, hi appetunt,* teste Senec. *lib. VII. natur. I. quæst. c. XVI.* Flacius ac Stratemannus, Parisium veritatis teste dicunt, non propter fabulam de Judæo immortalis, sed quia bona fide, quæ contra papatum faciunt, annotata reliquit. Verba Stratemanni sunt : *Scripsit hic testis veritatis historiam Anglicam, in qua enormia Scelerum Pontificum egregiè depinxit, vocans eos Anti-Christos, furès nocturnos ac latrones,* *Exitu IX. Waldens pag. 811.* Flacius in Catalogo testium veritatis à fol. 366. ad 378. ex Parisio delicta Pontificum notavit. Inter alia vero graviora, paucissima citamus verba, quæ Parisius ad annum Domini MCCLIV. notata reliquit : *Transiit hic annus Romana Ec-*
clesiæ

tesia & Papali curia, si devoitionem reputes, virulentissimus. Exspiravit enim qua consuevit haberi devoio, habita à Pralati & Populo, penes matrem Romanam Ecclesiam, & Patrem & Pastorem Dominum nostrum Papam; Et si illa curia fideles Christi multoties, usque ad amaritudinem Spiritus cruentaverit, nunquam tamen sicut & sequenti anno, tam lethaliter, universos Christi servos & singulos, sauciavit. Coguntur enim infantes idololatra, & quasi apostata veritati, qua Deus est, abrenunciare; Et prater hoc, quod inolerabile est, temporalia bona violenter deprædantur. Papa operatur omnia, non in edificationem, sed in ruinam. - Concessa fuit decima in subsidium terre sanctæ, cogimur eam transferre in subsidium Apulie, contra Christianos. Ex obligatione injustissima, graviora subire cogimur: Multipliciter mentiri, falso juramento præstito, quod in utroque testamento cælius prohibetur. Concedere cogimur terminos solutionis, quos ullo modo possumus observare, nisi incidamus in laqueos usurariorum, quos socios eorum & participes novimus; Datur potestas personis prorsus indignis, super nobiles Ecclesias, venduntur Pralati ut boves & asini &c.

§. XVIII.

Nec sine insigni vitio à particulari ad universale argumentari licet; Vana refert Paris. in uno vel in alio loco, ergò semper Bellarminum Orthodoxiæ testem esse, integro ostendit libro Doct. Joh. Gerh. Idem, conscripsit Confessionem Catholicam, ubi Pontificiorum colligit testimonia contra Pontificios, D. Joh. Georg. Dorschæus, Thomam Aquinatem, veritatis confessorem esse, prolixè probavit. Exiade tamen nec nominati Theol. gi celeberrimi, nec reliqui veræ Ecclesiæ Doctores, colligunt quod vel Bellarminus, vel Thomas de Aquino, nunquam falsa scripserint. Ipse Diabolus aliquando vera loquitur, ut constat ex Marc. III. v. 11. & 17. ex Luc. IV. v. 41. Quæ loca egregie explicavit (forte) D. Bebelius, in libello cui titulum fecit: *testimonium Diabolorum*; Interim verissima sunt, quæ gloriosissimus noster Salvator inquit J. h. VIII. v. 44. *Quotiescunque Diabolus loquitur mendacium, de suo loquitur, quia mendax est & pater mendacii. Concessum est Diabolo inter alia vera dicere ut mendacium suum vara veritate commendet, si enim nunquam verum diceret, nec ad remotionem poterat sufficere defectio ejus, inquit Chrylost,*

Oper. Imperf. in Matth. (vel quicumque hujus operis autor. Petrus Wastolius Carmelita in vindiciis suis, Joh. Hierosolymit. esse putat. Alii autem vel Ariani cujusdam, vel Catholici, & ab Arianis corruptum judicant, vid. D. Dorschæus *disp. abus. pag. 138.* Robertus Bellarm. *de Script. Eccles. pag. 94*) homil. XIX. Hinc universalissima Apostoli & hic obtinet regula: *Omnia probate quod bonum est retinete.* I. Theff. V. v. 21. Ab hujus auctoris, Parisii nempe nutu, reliqui omnes toti pendunt; Hinc parum illos juvat, licet fabulam hanc ornare velint societate magni viri, qui eundem ipsis erraverit errorem. *Peccantium enim multitudo non parit errori patrocinium*, juxta Hieronymi epist. LXVI. ad Ruffinum. Similes hi sunt Pastori, cui per-suasissimum erat, nihil omnino esse falsum, quod semel typis esset excusum, de quo Melchior Canus lib. II. loc. Com. cap. penultimo. Prout nec Ecclesia, nec Papa, de non Canonico libro possunt facere Canonicum, juxta Bellarm. *Lib. I. de Verbo Dei. X. & Gretcherum in defensione Bellarm.* Ita nec aliquot Historici fabulam in veram transmutare possunt historiam. Communi laborant vicio superstitiosi rerum gestarum auctores, ut oscitante primo oscitent & alii. Error aliquoties repetitus in veram historiam converti non solet. Putat equidem Cluverus tempore Parisii communem fuisse famam de Judæo immortalis, sed historiae veritas non pedet à vulgo; hic enim fabulis delectatur, aded ut bene dixerit B. Lutherus in colloquiis commensalibus fol. 194. *Der grosse Hauffe will einen Moses mit Hibernern haben.* Nulla prior ad errorem atque præcipitium via est, quam per vulgi ire vestigia. Unde Democritus: *Unus mihi pro populo est populus pro uno*, vid. Senec. Epist. VII. Cluverum obtorto quasi collo, ac invitum, hujus figmenti patroni rapiunt. Ejus verbi sunt sequentia: *Habebant & in sermonibus rem plerisque incredibilem Saxones nostri nimirum commeare per urbes Judæum quendam immortalem. -- Visa & nobis res portentoso mendacio affinis &c.* Hæc verba Anonymus ut in suas partes commodius trahere posset, sequenti modo vertit: *Es haben uns (in diesem MDCIV. Jahre unsere Sachsen für gewiß berichtet / ic. En in limine dolum! Nihil enim de certitudine relationes in textu, quin potius plerisque incredibilem dixit.*

s. XIX.

Tandem nonnulli putant concedenda esse illa omnia, quæ de Judæo

deo circumferuntur, eum faciant ad confirmandam passionis histo-
riam, Salvatoris nostri omnipotentiam, Judæorum item convincen-
dam pertinaciam, ad redarguendam. Illud intendere videtur Paris.
loc. cit. Cluverus & Henricus Bangertus. Is enim loco citato se-
quentia tradit: *Si vera essent, qua Matthæus Paris ante hosce annos qua-
dringentos de illo, ad annum MCGXXVIII. & MCCLVII. posse-
vitiis prodidit, quaque postea sub initium seculi nostri, eodem videlicet
tempore, quo Colerus hæc notavit, Chrysostomus Dudulaus peculiari
scripto vulgavit, egregium sanè Christiana fidei argumentum contra
Judæos præberent.* Sed non est, ut aliquis cum divite ex Luc. XVI. &
mortuis suscitatum vel immortalē desideret legis ac Evangelii in-
terpretem, Restant Evangelistarum scripta, ex quibus sufficientissima
passionis cognitio peti potest; Reliqua omnia circa fabulas expediri
possunt. *Sine mendacio confirmabitur verbum legi, & sapientia
in ore fidelis complanabitur.* Syrach. cap. XXXIV. v. 8. Qualis ista
probandi ratio, ex falsis velle colligere vera? In promovenda veri-
tate divina, fabulæ prohibita sunt: *Numquid enim Deus indiget vestro
mendacio, ut pro eo loquamini doles?* Job. XIII. v. 7. Hoc modo quis
veritati notam inureret, ac si citra mendacii patrocinium defendi
non posset. *Nec historia debet egredi veritatem, & honestè facti veri-
tas sufficit,* inquit Plin. lib. VII. Epist. XXXIII. Ex hujusmodi fabellis
adversarii ansam capiunt calumniandi, quemadmodum egregiè idem
explicat Joh. Hornbeck de convincendis Judæis in proleg. §. V. pag.
18. *Inter quæ signamenta* hoc loco præter eundem non videtur, quod mihi à
Judæis quandoque expræbratum, ubi videbant, ex vano aliquo rumore,
ad sua loca confluere, immensam hominum papalium turbam visurorum
(uti falso sparsum fuerat) Judæum, qui à Christi temporibus super-
fuisset, & vagari incertis sedibus credebatur usque ad diem adventus
Christi novissimum, quærebant: *an tale quid de Judæo aliquo nostra
in legē (sic vulgo loquimur) contineretur? & quomodo adeo credulè
essent Christiani & mendacii adacti? Factior hæud leve scandalum
sic ipsi objici. Jam & historicis nonnullis, cetera nota hæud infime
insertam illam vagantis Judæi legendam magis indignamur, Merè
nugæ est.* Aristoteles aliquando interrogatus; quid lucti facerent
mendaces? respondit: ut quando veram dicunt iis non credatur, videt
Diogenes

*Diogen. Laert. in vit. Philosoph. Franciscus Patricius in discuss. Pe-
ripat. fol. 12. Quicumque turpi fraude semel innotuit, etiamsi verum
dicit, amittit fidem, inquit Phœdrus fab. X. lib. I. Ad hæc testimo-
nia citata non probant probandum, sub certa conditione, si vera es-
set nempe relatio, firmissimum inde peti posse contra Judæos argu-
mentum, credunt citati Historici. Verum hic conditionalis nihil po-
nit, cum in antecedentibus evictum sit, traditionem hanc, otiosi
alicujus ingenii excrementum, non veram sapere historiam. Hujus-
modi nugis, piam adhibuit censuram Mantuanus, cujus verba Coronidis
loco citamus :*

*— — — Nullus idoneus auctor
Nec testis productus adhuc ; Ideoque relinquam
Talia, quæ possunt, quæ tam figmenta videri.
Nostra etenim nugæ, deliramentaque damnas
Religio, nec dat linguis mendacibus aures.*

00 A 6357

ULB Halle

002 845 008

3

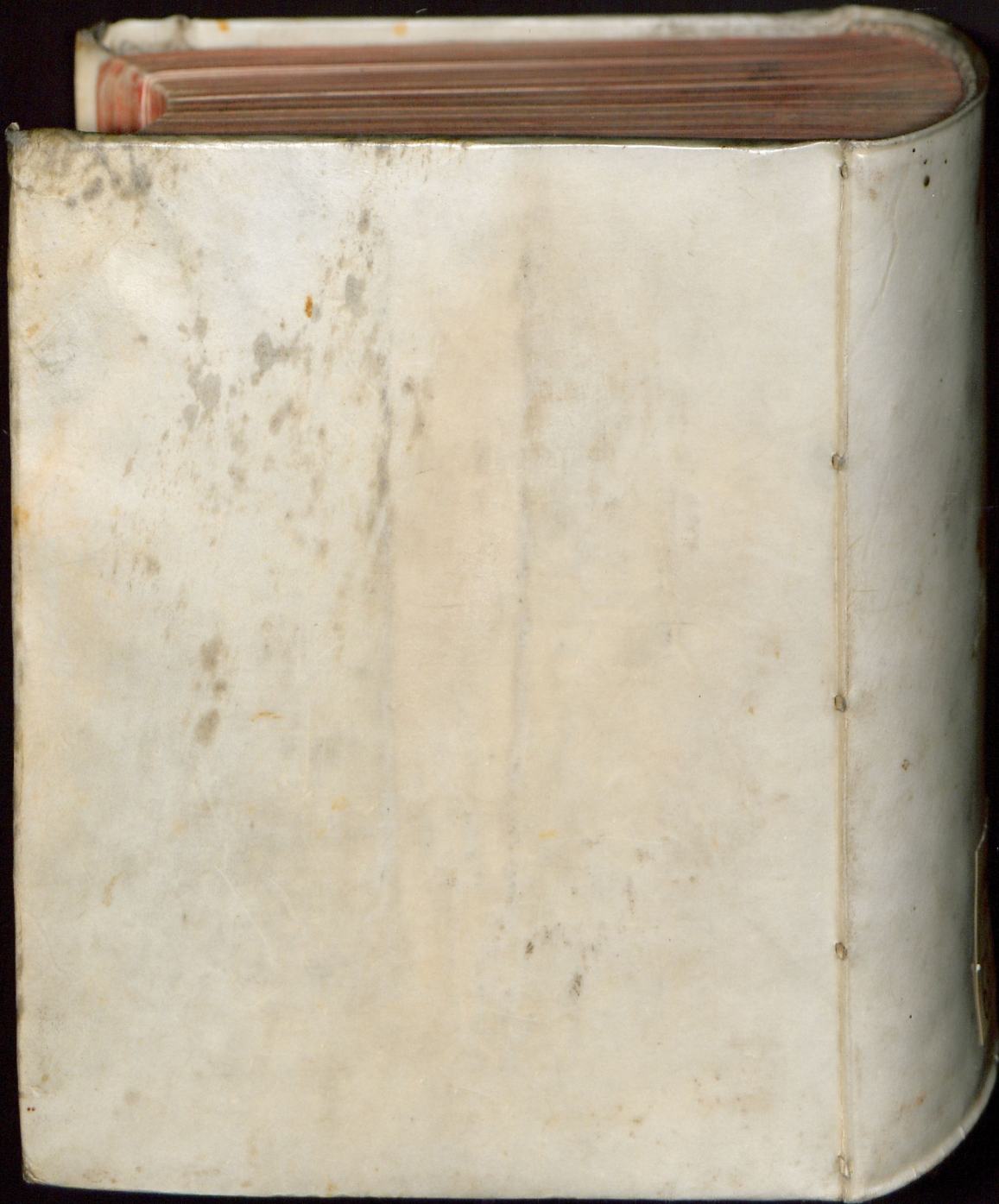

56.

v> 98

Rebo

DISSERTATIO HISTORICA,
DE
JUDÆO NON-
MORTALI,

Vulgo
Dom ewigen Juden/

Quam
ADJUVANTE DEO IMMORTALI,
CONSENSU

Amplissima Facultatis Philosophicæ,

Certaminis publici argumentum facient

PRÆSES

M. CHRISTOPHORVS
SCHULTZ,

Regiom. Pruss.

ET

RESPONDENS

MARTINUS Schmieid/

Slavia Pomer.

SS. Theol. & Philos. Stud.

IN AUDITORIO PHILOSOPHORUM,

ob argumenti rarietatem recusa.

REGIOMONTI, Anno MDCCXI.

